

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Intervención psicolóxica e prevención das dificultades de aprendizaxe	Código	652G01022	
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Gonzalez Seijas, Rosa Maria	Correo electrónico	rosa.maria.gonzalez.seijas@udc.es	
Profesorado	Gonzalez Seijas, Rosa Maria	Correo electrónico	rosa.maria.gonzalez.seijas@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo facilitar ao alumnado de 3º de Educación infantil os coñecementos básicos e o desenvolvemento de habilidades e destrezas para identificar, deseñar, desenvolver e avaliar programas combinados que favorezan o desenvolvemento de procesos cognitivos e a prevención das dificultades na aprendizaxe.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período de 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
A2	Coñecer os desenvolvementos da psicoloxía evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
A3	Coñecer os fundamentos de atención temperá.
A4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
A5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico.
A6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
A7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
A8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se propoñan.
A9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
A11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
A12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
A15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
A16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
A17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar ditos trastornos.
A18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.
A19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
A20	Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade no contorno escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso harmónico e integral dos estudantes.
A21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
A22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
A23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e á mellora en educación infantil.

A24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
A26	Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
A29	Valorar a importancia do traballo en equipo.
A33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
A34	Coñecer estratexias didácticas para desenvolver representacións numéricas e nocións espaciais, xeométricas e de desenvolvemento lóxico.
A42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
A43	Favorecer as capacidades da fala e da escritura.
A44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
A45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
A46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
A47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
A48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
A49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
A50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
A51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
A52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
A54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
A55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
A63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
A64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se podan establecer nun centro.
A65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
A66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B8	Capacidade de adaptación a situacións novidosas.
B9	Autonomía na aprendizaxe.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B12	Capacidade de organización e planificación.
B14	Capacidade para detectar as súas propias necesidades de aprendizaxe ao longo da vida.
B15	Capacidade para asumir a necesidade dun desenvolvemento profesional continuo, a través da reflexión sobre a propia práctica.
B16	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos noutras áreas e en contextos diferentes.
B17	Capacidade para presentar, defender e debater ideas utilizando argumentos sólidos.
B18	Capacidade para relacionarse positivamente con outras persoas.
B19	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B20	Coñecemento de outras culturas e de outras costumes.
B22	Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas.
B24	Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade.
B25	Utilización das TIC no ámbito de estudo e do contexto profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C6 C7 C8
Coñecer os desenvolvementos da psicoloxía evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.	A7 A9 A15	B2 B24	
Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.	A22		
Coñecer os fundamentos de atención temperá		B10 B11	
Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período de 0-6, no contexto familiar, social e escolar.	A8 A17 A18		C4
Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo	A20	B16 B18	
Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención	A7 A9 A16	B6	
Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.	A7 A8 A9 A17		
Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.		B4 B5 B7 B17	
Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.	A15 A17		
Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e á mellora en educación infantil		B1 B2	
Favorecer as capacidades da fala e da escritura.	A43 A44 A47		
Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.	A46 A49 A50	B19	

Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.	A43 A44 A45 A46 A47 A49 A50	B1	
Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.	A15 A16 A17 A33 A34 A43 A44 A48	B1 B9	
Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura	A42 A43 A44 A47 A50		
Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.	A9 A22 A54 A55		
Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias	A15 A18 A20 A22	B12	
Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica	A7 A8 A9 A20 A21 A22		
Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.	A22 A65 A66		
Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas	A17 A63 A64	B1 B2	C3
Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade.	A7 A8 A9 A15 A17 A22	B24	
Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.	A15 A22	B1 B24	C7

Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.	A7 A8 A9 A20 A22	B2	
Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor	A63 A64 A66	B3 B4 B24	C5
Traballar de forma colaborativa.	A21	B5 B6 B7 B10	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional	A66	B3 B24	C1
Capacidade para asumir a necesidade dun desenvolvemento profesional continuo, a través da reflexión sobre a propia práctica.		B1 B4 B6 B8 B14 B15 B16 B17	
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común		B24	C4 C6 C7
Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas	A17 A66	B3 B8 B22	
Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor		B1 B2 B3 B4	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional		B6 B10 B15 B18 B20	C4 C7
Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.		B22	
Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.	A66	B6 B7	
Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.	A21 A22 A65 A66		
Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica		B3 B8 B14 B15	C3 C6

Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias		B1 B3 B8 B12 B15	
Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura	A42 A50 A51 A63	B1 B2	
Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.	A21 A22 A54 A55		
Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.	A42 A44 A47 A50 A63	B1	
Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.	A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A52 A54		
Favorecer as capacidades da fala e da escritura.	A42 A43 A44 A45 A47 A48 A49 A50 A55		
Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación		B25	C3
Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e á mellora en educación infantil	A23 A24 A26		

Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.	A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51 A52		
Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.	A21 A22 A23	B5 B6 B7	
Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.	A17 A18 A20 A21 A22 A24		
Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.	A16 A17 A18	B2 B3 B5	
Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención	A7 A26 A29 A42	B1 B2 B5	
Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período de 0-6, no contexto familiar, social e escolar.	A1 A4 A5 A6		
Coñecer os desenvolvementos da psicoloxía evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.	A2 A3 A4 A19		
Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.	A4 A5 A6 A7 A11 A12		

Contidos	
Temas	Subtemas
1-INTRODUCCIÓN	-Conceptos básicos -Avaliación e intervención en educación infantil -Dificultades temperás de aprendizaxe -Características dos nenos con DTA

2- PREVENCIÓN DE TRASTORNOS FUNCIONAIS DA FALA.	-Concepto. -Compoñentes que determinan as alteracións da fala. -Prevenición dos problemas da fala
3- VARIABLES PSICOMOTRICES E COGNITIVAS EN DA	-Coñecer e/ou lembrar conceptos básicos. -Variables psicomotrices. -Procesos cognitivos.
4-AS DIFICULTADES NAS APRENDIZAXES BASICOS. PREVENCIÓN DAS DIFICULTADES NA APRENDIZAXE DA LECTURA	-Conceptos básicos -Procesos que interveñen na lectura -Dificultades en DAL -Prevenición das DAL
5-AS DIFICULTADES NAS APRENDIZAXES BASICOS. PREVENCIÓN DAS DIFICULTADES NA APRENDIZAXE DA ESCRITURA	-Conceptos básicos -Procesos que interveñen na escritura -Dificultades en DAE -Prevenición das DAE
6-AS DIFICULTADES NAS APRENDIZAXES BASICOS. PREVENCIÓN DAS DIFICULTADES NA APRENDIZAXE DAS MATEMATICAS	-Conceptos básicos -Procesos que interveñen nas matemáticas -Dificultades en DAM -Prevenición das DAM

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A2	2	10	12
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A48	2	10	12
Traballos tutelados	A1 A2 A4 A5 A6 A8 A11 A12 A43 B2 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B22 B24 B25 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	10	21	31
Presentación oral	A1 A2 A3 A4 A5 A6	4	7	11
Aprendizaxe colaborativa	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A49 A51 A65	4	9	13
Lecturas	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A52 A66 B1 B3	4	9	13
Estudo de casos	A7 A9 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22	5	10	15
Proba práctica	A1 A2 A3 A4 A7 A9 A45 A46	4	3	7
Obradoiro	A23 A24 A26 A29 A33 A34 A42 A44 A47 A50 A54 A55 A63 A64	8	20	28
Atención personalizada		8	0	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Exponse unha análise de casos para establecer o punto de partida
Proba mixta	A proba de avaliación final será unha proba mixta que combine preguntas de resposta curta, preguntas abertas, e de múltiples opcións. Tamén pode exporse unha situación de aula para que sexa analizada, segundo expúxose na clase.
Traballos tutelados	En grupos (mínimo 3 e máximo 5) deberán elaborar materiais de instrución para prever as dificultades na aprendizaxe (segundo os diferentes temas). Estes traballos serán orientados pola profesora nas súas diferentes fases. Non se admitirán traballos individuais, salvo causas de forza maior.
Presentación oral	Por grupos, presentarán ante os seus compañeiros e compañeiras, os materiais elaborados para cada tema.
Aprendizaxe colaborativa	Traballo en pequenos grupos segundo o tema tratado. A profesora orienta o traballo e o resultado final depende da achega de todos os membros do grupo. Apréndese a través da colaboración.
Lecturas	Segundo o tema, haberá lecturas de profundización.
Estudo de casos	Analízanse casos reais, segundo o tema, e tentarase dar resposta desde o punto de vista do profesorado de infantil.
Proba práctica	Farase unha avaliación parcial ao terminar cada tema. Terá unha parte teórica e outra de aplicación práctica se o tema facilítalo.
Obradoiro	Realízanse talleres que orientarán os traballos nas diferentes fases.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación oral Obradoiro Proba mixta Proba práctica Traballos tutelados	Tanto o estudo de casos, os traballos tutelados, a proba mixta e a proba práctica terán orientación individual ou en pequenos grupos segundo demanda dos alumnos. As tutorías serán presenciais ou a través de TEAMS segundo sexa o caso.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A23 A24 A26 A29 A33 A34 A42 A44 A47 A50 A54 A55 A63 A64	Asistencia, participación e actitude nas actividades de clase tanto interactivas como expositivas (análises de casos, xogo de roles, lecturas, aprendizaxe colaborativo, talleres etc.).	5
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A48	A avaliación final será unha proba mixta que combine preguntas de resposta curta, preguntas abertas, e de múltiples opcións. Tamén pode exporse unha situación de aula para que sexa analizada, segundo expúxose na clase.	40
Proba práctica	A1 A2 A3 A4 A7 A9 A45 A46	O finalizar cada tema, realízase unha avaliación parcial a través de MOODLE. Terá unha parte teórica e unha parte de aplicación práctica	20
Traballos tutelados	A1 A2 A4 A5 A6 A8 A11 A12 A43 B2 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B22 B24 B25 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	En grupos (mínimo 3 e máximo 5) deberán elaborar materiais de instrución para prever as dificultades na aprendizaxe (segundo os diferentes temas). Estes traballos serán orientados pola profesora nas súas diferentes fases. Non se admitirán traballos individuais.	35

Observacións avaliación

A avaliación realizarase segundo os seguintes criterios:

a-) As clases expositivas NON terán asistencia obrigatoria.

Os que decidan asistir serán porque realmente están interesados ??no tema e estarán emocionados polo seu compromiso coas clases e cos seus compañeiros e compañeiras.

Non asistir non penaliza, pero tampouco exime de coñecer os contidos, xa que serán a base das actividades desenvolvidas nas clases interactivas e avaliaranse continuamente cun exame despois de cada tema, a través do Campus Virtual (Moodle). Estas avaliacións valen un 20% da nota.

A decisión de asistir ás clases de exposición implica compromiso e debe definirse na primeira semana de clase.

b-) As clases interactivas serán obrigatorias para os inscritos e contarán a participación nas actividades (talleres) propostas nas clases (sexan presenciais ou virtuais) e especialmente a actitude cara ao suxeito e cara aos compañeiros.

c-) Avaliación grupal, terase en conta a participación do alumnado nas actividades e traballos de aplicación propostos en clase (grupos de mínimo 3 e máximo 5 persoas). Esta parte terá un 40% da nota.

Cada subgrupo presentará os traballos en tempo e forma ante o grupo interactivo correspondente.

d-) Avaliación individual (proba oficial establecida polo centro) mediante unha proba escrita (proba de elección múltiple e resposta curta) que se realizará ao final do semestre e que terá unha parte teórica e unha parte práctica sobre o que se trata nas clases (40 % de nota)

Facer as avaliacións parciais (de cada parte) non exime, a ninguén, de ter que realizar a proba oficial, xa que son porcentaxes diferentes para a nota final.

Para o alumnado con dispensa de asistencia:

As persoas que non poidan ?asistir? ás clases interactivas (con autorización previa do comité pertinente), é dicir, que están exentos de asistencia total ou parcial, terán que realizar os exames parciais (exame despois de cada tema, o 20% da nota)) e a proba mixta (proba oficial) que será igual para todos os estudantes e valerá o 40% da nota. Ademais, terán que realizar os traballos solicitados en clase, que serán o outro 40% da nota, e que deberán entregarse puntualmente e co resto do alumnado da clase.

Fontes de información

Bibliografía básica	Angiono, V. y Fernández C. (2019). Manual de los trastornos del lenguaje, comunicación y habla. Editorial Brujas. Alsina, A. (2004). Desarrollo de competencias matemáticas con recursos lúdico-manipulativos. Madrid: Narcea. Beltrán J., López Escribano, C. Y Rodríguez E. (2006). Precursores tempranos de la lectura. En B. Gallardo, C. Hernández y V. Moreno (Eds). Lingüística clínica y neuropsicología cognitiva. Actas del I Congreso Nacional de Lingüística clínica. Valencia: Universitat. Buceta, M.J. (2011). Manual de atención temprana. Madrid: Síntesis. Castejón, J.L Y Navas, L. (2011). Dificultades y trastornos del aprendizaje y del desarrollo en infantil y primaria. Alicante: ECU. Contreras, M.C. (2004). Dificultades de lenguaje y aprendizaje escolar. Grupo Editorial Universitario. Cuetos, F. (2008). Psicología de la lectura. Madrid: Wolters Kluwer. Cuetos, F. (2009). Psicología de la escritura. Madrid: Wolters Kluwer. Cuetos, F., Soriano, M., Rello, L. (2019). Dislexia, ni despiste ni pereza. Madrid: La esfera de los libros. Cuetos, F., Arribas, D., Suarez-Coalla, M., Martínez-García, C. (2020). PROLEXIA. Madrid: TEA. Fernández-Molina, M. (2015). Bienestar psicológico infantil. Madrid: Pirámide. Fernández-Rey, J., Fraga, I., Redondo, J., Alcaraz, M. Y Pardo-Vázquez, J. (2010). Procesos psicológicos básicos II. Madrid: Pirámide. García, S., J.N. (2007). Dificultades del desarrollo. Madrid: Pirámide. González, R.M. Y Cuetos, F. (2008). Actividades para el aprendizaje de la lectura y de la escritura. Madrid: CEPE. González, R.M. et al. (2013). Javitor, el castor lector y los amigos de las letras. Madrid: CEPE. González, M. Y Herrera, E. (2019). Evaluación Neuropsicológica del lenguaje. Madrid: Síntesis. Guzmán-Simon, F., Navarro-Pablo, M., Y García-Jimenez, E. (2015). Escritura y lectura en educación infantil. Madrid: Pirámide. Ituero, B. Y Casla, M. (2017). Como empieza el Lenguaje. Barcelona: Graó. Jarque, J. (2011). Dificultades de aprendizaje en educación infantil. Madrid: CCS. Jiménez González, J. Y Ortiz González, R. (2008). Conciencia Fonológica y Aprendizaje de la Lectura. Teoría, evaluación e intervención. Madrid: Síntesis. Jimeno, M. (2006). ¿Por qué las niñas y los niños no aprenden matemáticas?. Barcelona: Octaedro. Marín M. (2013). Cuentos para aprender a enseñar matemáticas. Madrid: Narcea. Marrodan, M.J. (2006). Las letras bailan. Madrid: ICCE. Moraza, I. Y Campo, M.E. Del (2002). Conceptualización y etiología de las dificultades de Aprendizaje. En M.E. del Campo (editora). Dificultades de Aprendizaje e intervención Psicopedagógica. Madrid: Sanz y Torres, pp.153-182. Moreno, J. Y García-Baamonde, M.E. (2012). Estimulación del lenguaje oral. Madrid: EOS. Muñoz, A. (2010). Psicología del desarrollo en la etapa de educación infantil. Madrid: Pirámide. Ortiz, M.R. (2004). Manual de dificultades de aprendizaje. Madrid: Pirámide. Ripoll, J Y Aguado, G. (2015). Enseñar a Leer. Madrid: EOS. Roldán, L. Y Gonzalez, R.M. (2019). Conciencia Fonológica y lectura de palabras. Madrid: GIUNTIEOS. Romero, J.F. Y Lavigne, R. (2005). Dificultades en el aprendizaje: unificación de criterios diagnósticos, Vol,1. Consejería de Educación: Junta de Andalucía. Salvador, F. Y Gutierrez, R. (2006). Atención educativa al alumnado con dificultades en lectura y escritura. Málaga: Aljibe. Silva, C. (2020). Método diverlexia. Málaga: Amazon. Autoedición. Teruel, J. Y Latorre, A. (2014). Dificultades de aprendizaje. Madrid: Pirámide. Uceira, E. González-Seijas, R.M. Y Cuetos, F. (2012). Los TORRES, una familia de escritores. Madrid: CEPE. Zapata, A. (2011). La psicomotricidad durante la etapa de educación infantil. Granada: Ediciones KyL. Uceira, E., Gonzalez, R.M. (2015). La baraja de las palabras. Madrid: EOS.
Bibliografía complementaria	Buceta, M.J. (2011). Manual de atención temprana. Síntesis. Canals, M. (2001). Vivir las matemáticas. Octaedro. Cullinan, B. (2006). La lectura en el aula. Trillas. Figueres, C Y Pujol M.A. (2006). Propuestas de aprendizaje. Leer y escribir en edades tempranas. CEAC. García Madruga, J. (2006). Lectura y conocimiento. Paidós. Gillanders, C. (2005). Aprendizaje de la lectura y la escritura en los años preescolares. Trillas. González, R.M. (2002). PODER escribir. Programa de entrenamiento en procesos cognitivos de la escritura. EOS. Jiménez, J. (2012). Dislexia en Español. Pirámide. Martín Lobo, P. (2006). El salto al aprendizaje. Ediciones palabra. Mata, J. (2008). 10 ideas clave. Animación a la lectura. Graó. Molina, M.J. Y Gómez-Villalba, E. (2010). Lectura y expresión oral. CCS. Núñez, P. (2006). Taller de comprensión lectora. Octaedro. Orjales, I. (2006). Practicar la lectura sin odiar la lectura. CEPE. Oton, P. (2004). Programas de intervención con disléxicos. CEPER. Roldán, L. Y González, R.M. (2019). Escribiendo Narraciones y descripciones. GIUNTIEOS. Saa, M. (2002). Las matemáticas de los cuentos y canciones. EOS. Secadas, F. (2004). Contar es fácil. CEPE. Segarra, L.I. (2002). Juegos matemáticos para estimular la inteligencia. CEAC..

Recomendaciones

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía do desenvolvemento de 0 a 6 anos/652G01004 Psicoloxía da aprendizaxe en contextos educativos/652G01007 Didáctica da lingua castelán/652G01018

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Presentarse ás avaliacións parciais (de cada tema) non exime, a ningún, de ter que presentarse á proba oficial, posto que son porcentaxes diferentes para a nota final.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías